

መግቢያ

የዓለማችንን ሁኔታ ስንመለከት ሰዎች አይናቸውን ከጌታ አንስተው በራሳቸው መንገድ እየሄዱበት ያሉበት ዘመን ውስጥ ደርሰን እንገኛለን በተለይም ሠለጠነ የሚባለው ምድር ውስጥ የሚኖረው ህዝብ ለፈጣሪው ጀርባውን ሰጥቶ በምትኩ የራሱን ጣዖት በመስራት በዘመናዊው የጠላት ሰንሰለት ታስሮ ወደሞት እየተነዳ እንዳለ መንፈሳዊ ለሆነ ሰው መረዳት አዳጋች አይደለም።

ዛሬ ብዙው ህዝብ እምላክ የለሽ ሆኖ በራሱ ፍልስፍና ተይዞ በራሱ መንገድ እየነገደ ይገኛል በምድሪቱ ከህደት የሰፈነበት የጌታ ቃል ስፍራውን ለቆና ተረስቶ በስልጣኔ ስም ጌታ የተካደበት ክርስትና የኋላ ቀር የልተጨበጠ እምነት ተደርጎ በምድሪቷ በስፋት እየተነገረ ያለበት ብዙ የሰህተት ትምህርትና አመለካከት እየተስፋፋ የሄደበት ጊዜ ላይ ደርሰን እንገኛለን።

ይህ ከቀን ወደ ቀን እየጨመረ የመጣው የጠላት ወጥመድና የከህደት አስተምሮ ብዙውን የሰው ልጆችን በተለያዩ መንገድና ሁኔታ እየተጠቀመ በእስራት ተብትቦና ይዞ ይገኛል ከነዚህም ስልቶቹ አንዱ እንደተዛማች ተላላፊ በሽታ ምድሪቷን እየወረረ ያለው የሰህተት አስተምሮ ነው።

ስይጣን መልኩንና አሰራሩን በመለዋወጥ ከመቼውም ጊዜ ይልቅ ሰዎችን ወደ ጥፋት በመንዳት ላይ እንደሆነ የምናየው ከስተት ነው ዛሬ ክርስትና መሰል ትምህርቶች የጌታን ቃል በማጣመም አልፎም በቃሉ ላይ በመጨመር ሰዎችን ከህይወት ጎዳና በማሳት የጌታን ልጆች ከጌታ ቃል ውጪ እውነት በመሰለ ትምህርቶች አታለው በመውሰድ ህይወታቸው ለጉዳት አልፎ የተሰጠ ብዙዎች ናቸው።

ክርስቲያኖች ስለሰህተት ትምህርትና አስተምህሮ አሠራር ሊያውቁ ይገባል! የሰህተት ትምህርትን ምንጩን ይዘቱን ባለማወቅ ብዙዎች ጌታን ተቀብለው በአዲስ ህይወት መመላለስ ሲጀምሩ ሳያውቁት በተለያዩ የሰህተት አስተምህሮ በመነደፍ በሃሰተኛ አስተማሪዎች በመነዳት በተጣመመ መንገድ ሄደው ወዳላሰቡት ክፉና ጨለማ ህይወት የገቡ አይሉዎች ናቸው።

ስለዚህ ሁላችን ክርስትያኖች ይህንን በመረዳት እምነታችንን ጠብቀን ለመኖር እንድንችል አልፈንም ብዙዎችን ከሰህተት መጠበቅ እንድንችል ከጌታ ቃል ዕውነት በመነሳት አስተምህሮችን ልንመረምር ይገባናል ።

በዚህች መጽሐፍ የ “ ሞርመን ” ትምህር ምን እንደሚመስል በደ/ር መለሰ ወጉ ከእውነት መሳይ እምነቶች ተጠንቀቁ ከሚለው መፅሐፍ የተወሰደ አጭር ትምህርታዊ ፅሁፍ አስተምህሮት ተዘጋጅታ ቀርባልዎታለች ስለዚህም ይህችን መፅሐፍ በማንበብና በመረዳት ግንዛቤዎን እንዲያሳድጉና ይህንንም ግንዛቤ ጨብጠው እምነትዎን እንዲጠብቁ አልፈውም ለሌሎች በማካፈል የወንጌልን ዕውነት እንዲናገሩ አስተዋፅኦ ታደርጋለች ብለን እናምናለን።

ጌታ ይባርክዎ!

ሞርመን

**(The Church of Jesus Christ Latterday Saints);
Also Known as Mormons,**

እውነተኛ የክርስትና እምነት መሰለው ከሚታዩት ሃይማኖቶች መካከል ሞርመን ብልጫ ያለው ነው የሞርመን ሃይማኖት በጣም እድገት ከሚያሳዩት ክፍል አንዱ ሲሆን በአሁን ጊዜ የሞርመን እምነት ተከታዮች ቁጥር 6 ሚሊዮን ደርሶአል ። የወንጌል ስርጭታቸው የሚካሄደው ቅልጥፍና ና ትጋት ባለው መልክ በመሆኑ ቁጥራቸው በየጊዜው ያድጋል። ማንኛውም የሞርመን እምነት ተከታይ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱን ጨርሶ ኮሌጅ ከመጣቱ በፊት ለሁለት ዓመት ራሱን ለወንጌል አገልግሎት በፈቃዱ ይሰጣል። በዚህ ምክንያት ከ18 ሺ የሚበልጡ ወጣት የሞርመን እምነት ተከታዮች በየዓመቱ የወንጌል ተልእኮአቸውን ይፈጽማሉ። ለሰበካ ከመሄዳቸው በፊት ወጣት የሞርመን እምነት ተከታዮች የሚያስተምሩትን የሞርመንን ትምህርት በደንብ እንዲያውቁ በቂ ጥናትና ዝግጅት ያደርጋሉ። የሚሰብኩት በየቦታው ይሁን እንጂ ይበልጥ ትኩረት የሚያደርጉት ኮሌጆች ባሉበት አካባቢ ነው።

ሞርመኖች የታወቁ ሳይንቲስቶች፣ ሀብታም ነጋዴዎች፣ የፓለቲካ ሰዎችና በተለያዩ የሙያ ዘርፍ ታዋቂ ሰዎች የሆኑ አባላት እንዳሉአቸው ይናገራሉ። የራሳቸው የኒቨርሲቲና ሴሚናሪዎች አሉአቸው የሥነ ጽሁፍ ስርጭታቸው በጣም የተቀላጠፈ ነው። የሞርመን ቤተክርስቲያን የሚመራው እንደ አንድ ትልቅ ኮርፖሬሽን ሲሆን በቤተ ክርስቲያኒቷ የሚመሩ በዓመት ብዙ ቢሊዮን ብር የሚያስገቡ የተለያዩ እንግዶች አላቸው። ቤተ ክርስቲያኒቷ ብዙ ሰፋፊ መሬቶችን ሕንጻዎች ያላት ሲሆን በየጊዜው ትላልቅ ሕንጻዎችን ያሠራሉ። የሞርመን ቤተክርስቲያን ሀብትና ድርጅት ከሆኑት መካከል ቦኒፊል ኢንተርናሽናል ኮርፖሬሽን፣ ቤኔፊሻል ላይፍ ኢንቨራንሽ ካምፓኒ፣ ኤልባርታ እርሻ ኮርፖሬሽን፣ ሃዋይ ካልቸራል ሴንተርና ማኔጅመንት ኮርፖሬሽን ሴንተር ይገኙባቸዋል። እንዲሁም ቤተክርስቲያኒቷ በተለያዩ ኮርፖሬሽን ውስጥ ስቶክ ሲኖራት ታይም ሚራር ኮርፖሬሽን ውስጥ ብቻ የ28 ሚሊዮን ሺር አላት። በተጨማሪ ማንኛውም የሞርመን አባል የሆነ ሁሉ ከገቢው አሥራት ለቤተክርስቲያን ይከፍላል። ለቤተክርስቲያኒቷ ከፍተኛ ስጦታ ከሚሰጡት መካከል ሁለቱ ቢሊዮንና የማሪያት ሆቴል ባለቤት አንደኛው ሲሆን፣ ሁለተኛው ደግሞ የታወቀው የአስሞንድ ፋምሊይ ኢንተርቴንሽን ባለቤት ነው። የሞርመን ቤተ ክርስቲያን ባለው የገንዘብ ኃይልና በሚያሳዩትም ትጋት የክርስቶስ ቤተክርስቲያን ትልቅ ተቀናቃኝ ሆኖአል።

ጆሴፍ ስሚዝ “አዩ” የተባለው የመጀመሪያ ራዕይ በታሪክ ጸሀፊዎች ሲመረመር አደናጋሪና እርስ በርስ የሚቃረን ሆኖ ተገኝቷል። ስለ ራዕዩ መጀመሪያ የወጣው ጽሁፍ ጆሴፍ ስሚዝ መልእክት እንደተገለጠለት ሲገልጽ፤ ተሻሽሎ እንደገና የወጣው ላይ ግን እግዚአብሔር አብና ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተገለጡለት ይናገራል። ይህን በመሰለ አደናጋሪ ራዕይ ተመስርቶ ጆን ስሚዝ (እ.አ.አ) በ 1830 ዓ.ም. የሞርመን ቤተ ክርስቲያንን አቋቋመ።

ለ. የ 1820 ዓ.ም. ራዕይ

በዚህ ዓመት ምህረት ሞሮኒ የተባለው መልእክት ተገልጦለት የተሰወረውን የወርቅ ሳህን አግኝቶ በላዩ የተጻፈውን መልእክት እንዲተረጉም ነገረው። መልእኩ የነገረውን የወርቅ ሳህን ኩሞራ ከተባለው ተራራ ሥር በ1827 ዓ.ም አገኘው። በላዩ ላይ የተጻፈበትን ምልክት ማየት የሚችልበት “ዑሪምና” “ተሚም” የተባለው ትልቅ መነጻር ተሰጠው። በዚህ መነጻር ጽሁፉን ተርጉሞ ከጨረሰ በኋላ በ1830 ዓ.ም አሳተመ። ያም ጽሁፍ “የሞርመን ቅዱስ መጽሐፍ” (The Book of Mormonism) ተባለ።

ሐ. የ1829 ዓ.ም ራዕይ

ጆን ስሚዝ በ 1829 ዓ.ም በራዕይ ከዩሐንስ መጥምቁ ቅስናውን ተቀበለ። እንደገና በራዕይ “ሞርመኞች አሃዩና ሚዙሪ በሚባሉት ስቴቶች ውስጥ መሆን አለባቸው” ስለተባለ በ1931 ዓ.ም የኒውዮርክን ስቴት ለቀው ወጡ።

መ. የ1843 ዓ.ም ራዕይ

ጆን ስሚዝ የሞርመንን ቤተ ክርስቲያን ለማሳደግ፤ የቅዱሳንን ቁጥር ለማብዛት ከአንድ ሚስት በላይ ማግባት አስፈላጊ እንደሆነ ሐምሌ 12 ቀን 1843 ዓ.ም ከእግዚአብሔር ራዕይን (መገለጥን) አገኘው አለ። ከጆን ስሚዝ ቀጥሎ የሞርመንን ቤተክርስቲያን ይመራ የነበረው ቢርግሃምያንግ 25 ሚስቶች እንደነበሩት ይታወቃል። የአሜሪካ መንግሥት ከአንድ ሚስት በላይ ማግባት ሕጋዊ እንዳልሆነ ሲጫናቸው በወቅቱ የሞርመን ቤተክርስቲያን ፕሬዚደንት የነበረው ዊልፈርድ ውድራፍ “ብዙ ሚስቶች አግብቶ መደሰት የሚቻለው በመንግሥት ሰማይ ብቻ እንደሆነ በራዕይ ተገልጦልኛል” በማለት በዚህ ላይ የሞርመን ቤተ ክርስቲያን የነበረውን አቋም ለወጠ። የሞርመን እምነት የተመሠረተው በራዕይ ላይ መሆኑን የምንገምተው በአሥራ ሦስት ዓመት ውስጥ ማለትም ከ1831 እስከ 1844 ዓ.ም ድረስ ባለው ጊዜ ውስጥ ጆን ስሚዝ 135 ራዕዮችን (መገለጫችን) በቀጥታ ከእግዚአብሔር ተቀብያለሁ በማለቱ ነው። የሞርመኞች ሚዙሪ ስቴት ውስጥ ትልቅ ስደት ስላጋጠማቸው ሚዙሪን ለቀው ወደ እልኖይ ስቴት ሄደው አባላት ሁሉ በአንድ አካባቢ በመኖር የራሳቸውን ቋሚ መንደር ፈጠሩ። የከተማው ጋዜጣ የሞርመንን ቤተክርስቲያንን በመቃወም ስለጻፈባቸው ያንን የጋዜጣ ድርጅት በእሳት ለማቃጠል ሲሞክሩ ጆን ስሚዝና ወንዳሙ ሄይሪም በ1841 ዓ.ም ወህኒ ቤት ገቡ። ጆን ስሚዝና ወንዳሙ ፍርድ ቤተ ከመቅረባቸው በፊት በጣም የተናደደው የአካባቢው ሕዝብ በጥይት መጥቶ ገደላቸው። በዚህ ጊዜ የሞርመን ቤተክርስቲያን ነቢያቸው ለእምነቱ ሲል የሰማዕትነት ሞት እንደሞት አወጁ። ጆን ስሚዝ ከሞተ በኋላ የቅርብ ደጋፊውና ረዳቱ የነበረው ብርግሃም ያንግ ፕሬዚደንት ሆኖ ቤተክርስቲያኒቷን “ወደ ተሰፋይቱ ምድር” ማለትም ወደ የታህ ስቴት እንድትዘር አደረገ። ይህ ብዙ ሚስቶችና ብዙ ልጆች የነበሩት። በህብረተሰብ መካከል ጠንካራ የኢኮኖሚ ጉልበት የነበረው ቢርግሃም ያንግ በ1877 ዓ.ም ሲሞት ጥቂት ድሃ ገበሬ አባላት የነበሯትን የሞርመንን ቤተክርስቲያን በሺ የሚቆጠሩ ሀብታሞች የሞሉባት ቤተክርስቲያን እንድትሆን አደረጋት።

ሞርመን የሃይማኖት መፅሐፍት

ሀ. የሞርመን ቅዱስ መጽሐፍ (The Book of Mormon)

“የሞርመን ቅዱስ መጽሐፍ” የተባለው፤ በውስጡ ከኪንግ ጄምስ መጽሐፍ ቅዱስ ከመቶ በላይ የሆኑ ከዚያም ቃል በቃል የተወሰዱ ጽሁፎች ይገኙበታል። የክርስቶስ፣ የጳውሎስ፣ የጳውሎስ፣ የዮሐንስና እንዲሁም የሌሎች የአዲስ ኪዳን ጸሀፊዎች ቃል በ16ኛው ክፍለ ዘመን ከታተመው የኪንግ ጄምስ ትርጉም የተወሰደ ነው። ጆሴፍ ስሚዝ ቃል በቃል ከመጽሐፍ ቅዱስ የገለጠውን ሀሳብ “በመገለጥ” እንዳገኘው አድረጎ አቅርቦታል። በራዕይ ጆሴፍ ስሚዝ እግዚአብሔር ክርስቲያን እንደገና መልሶ ሲመሠረት መሪ እንዲሆንና “ወርቃማው መጽሀፍ ቅዱስ” የተባለውንና በወርቅ ሳህን ላይ የተጻፈውን እንዲተረጎም ጠራው። ያንን መጽሐፍ በ1830 ዓ.ም ተርጉሞ ከጨረሰ በኋላ “የሞርመን ቅዱስ መጽሐፍ” ብሎ ሰየመው።

“የሞርመን ቅዱስ መጽሐፍ” የተባለው መጽሐፍ ከአይሁድ ዘር የመጡ አሜሪካን ኢንዲያን መጀመሪያ ወደ ደቡብ አሜሪካ መጥተው መኖሪያቸውን እዚያ እንዳደረጉና እነዚህም ሰዎች ኢየሱስ ክርስቶስ መጥቶ ወንጌልን የሰበከላቸው እንደነበሩ የሚያወራ ታሪክ ነው። ይህን የታሪክ መጽሐፍ ከብዙ ጊዜ በፊት ኗሪዎች የተባለው የሞርመን ነቢይ ኒውዮርክ ውስጥ ከተራራ ሥር እንደደበቀው ይነገራል። የሞርመን መጽሐፍ ከየት እንደመጣ ባይታወቅም ከእግዚያብሔር የተሰጠ እንዳልሆነ ግልጽ ነው። መጽሐፍ ቅዱስን የሚቃረን መሆኑ ብቻ ሳይሆን ብዙ መሠረታዊ የሆኑ ስህተቶች ይገኙበታል።

ለ. ዘ ፐርል እፍ ግሬት ፕሪይስ (The Pearl of Great Price)

ይህ መጽሐፍ በውስጡ የተለያዩ ሥነ ጽሁፎችን ይዞአል። ከነዚህ መካከል “የአብርሃም መጽሐፍ” (The Book of Abraham) ይገኝበታል። ይህ መጽሐፍ የሞርመን አማኞች ጥቁሮችን ለምን እንደማይቀበሉ ምክንያቱን የሚገልጥ መጽሐፍ ነው። በጥቁር ላይ ያላቸው ዘረኛነት ወይንም ጥላቻ የተቀየረው በቅርቡ ማለትም በ1978 (እ.አ.አ) ከእግዚአብሔር ተሰጠን በሚሉት ራዕይ ወይንም

መገለጥ ነው። ይህ መጽሐፍ የመሪያቸውን የጀሴፍ ስሚዝን የህይወት ታሪክ እንዲሁም የሞርመንን የእምነት አንቀጽ ይዘዳል። የእምነት አንቀጽቸውም የሞርመንን መጽሐፍ ሙሉ በሙሉ ያለአንዳች ጥያቄና ጥርጣሬ እንዲቀበሉ የሚያዝ ሲሆን መጽሐፍ ቅዱስን መቀበል የሚችሉትም የሞርመንን እምነት የማይቃረን እስከሆነ ብቻ ነው ይላል።

ሐ. ዶክትሪን ኤንድ ኮቨንንት (Doctrine & Covenant)

ይህ መጽሐፍ እግዚአብሔር ለጀሴፍ ስሚዝ የሰጠውን ልዩ ልዩ ራዕዮች ዝርዝር ታሪክ የያዘ ነው። የመጀመሪያው መገለጥ የተጻፈው ጀሴፍ ስሚዝ ከሰጣቸው ልዩ ልዩ ንግግሮች የተጠናቀረ ሲሆን ይህንንም “የትዕዛዝ መጽሐፍ (The Book of Commandment) ብለው ይጠሩታል። ይህ መጽሐፍቸው ከአንድ ሚስት በላይ ማግባት እንደሚቻልና እንዲሁም ከአንድ በላይ አምላክ መኖሩን ይናገራል።

የሞርመን እምነት

1. የሞርመን እግዚአብሔር

ሞርመኖች ከአንድ በላይ የሆነ እግዚአብሔር አለ ብለው ያምናሉ። ጀሴፍ ስሚዝ የመጀመሪያ እምነቱ በአንድ እግዚአብሔር መኖር ብቻ የነበረ ሲሆን ወደ መጨረሻ ግን ስለ እግዚአብሔር ያለው አቋም እየተለወጠ መጣ። ስለ እግዚአብሔር በጻፈው ጽሁፋ ላይ “አንድ ጊዜ እግዚአብሔር እንደ እኛው ሰው ነበር፤ እግዚአብሔር ወደ ላይ ከፍ ያለ (ያደገ) ሰው ነው” ይላል። በሞርመን አስተያየትና እምነት እግዚአብሔር ከመጀመሪያ ጀምሮ “እግዚአብሔር” የነበረ አይደለም፤ አሁን ካለበት ደረጃ የደረሰው ቀስ በቀስ ነው። ጀሴፍ ስሚዝ ይቀጥልና “እናንተም ራሳችሁ፤ ከእናንተ በፊት ቀድመው እንዳደረጉት፤ ንጉሦችና የእግዚአብሔር ካህን መሆንን መማር አለባችሁ...” ይላል። በዚህ ዓይነት ሰው ራሱ “እግዚአብሔር” የመሆን ብቃት (ችሎታ) አለው ይላሉ። ሰው ስለ እግዚአብሔር ያለው መረዳት ከአዕምሮው በላይ ከሆነ ያንን ሞርመኖች መቀበል አይፈልጉም። መቀበል የሚፈልጉት በአይናቸው ማየት የሚችሉትን ብቻ ነው፤ ያንን ሀሳባቸውን ወይንም ስለ እግዚአብሔር ያላቸውን አስተያየት እንዲደግፍላቸው መጽሐፍ ቅዱስን በሚፈልጉት አይነት አጣመው ለማቅረብ ይሞክራሉ። የሞርመን እምነት በተለያዩ እግዚአብሔሮች (አምላኮች) ቁጥጥር ሥር ያሉ ብዙ ዓለማት መኖራቸውን ይደግፋል።

መጽሐፍ ቅዱስን በሙላት የሚያምን ክርስቲያን ግን አንድ እግዚአብሔር ብቻ እንዳለ ያምናል። የሚያመልከውም መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደተጻፈው በአብ፤ በወልድ፤ በመንፈስ ቅዱስ፤ አንድ አምላክ ነው። “...ከአንድ እግዚአብሔር በቀር ሌላ አምላክ እንደሌለ እናውቃለን” ይላል 1ኛ ቆሮ 8:4 ጳውሎስ ይቀጥልና “...አምላክ ሳይሆኑ አምላክ ተብለው የሚጠሩ ብዙ አማልክትና ብዙ ጌቶች በሰማይም ሆነ በምድር አሉ ቢባልም፤ የእኛ አምላክ ግን የሁሉ ነገር ፈጣሪ የሆነና እኛም የእርሱ የሆንን አንዱ እግዚአብሔር አብ ብቻ ነው” ይላል። (1ኛ ቆሮ.8:5-6) ከእግዚአብሔር በቀር ሌላ አምላክ አለመኖሩን ብሉይ ኪዳንም ያረጋግጣልናል፤ “እግዚአብሔር አምላካችን አንድ እግዚአብሔር ብቻ ነው” ይላል (ዘዳ.6:4)። እግዚአብሔር ስለ ራሱ ሲናገር “.....ታውቁኝላችሁ፤ በእኔም ታምናላችሁ፤ እኔም ብቻ አምላክ እንደሆንሁ ታስተውላላችሁ፤ በእርግጥም ከእኔ በቀር ሌላ አምላክ የለም” ይላል (ኢሳ.10)።

2. የሞርመን ሥላሴ

ሞርመኖች መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተጻፈው መሠረት በሥላሴ አያምኑም። የሚያምኑት ሦስት አምላኮች እንዳሉና ሥራቸውንም በሕብረት ሆነው እንደሚሠሩ ነው። እግዚአብሔር አብ እንደ ሰው ሥጋና ደም እንዲሁም አጥንት ያለው ነው ይላሉ። ይህ በቀጥታ መጽሐፍ ቅዱስ ከሚገልጸው ውጪ ነው። ኢየሱስ ራሱ “እግዚአብሔር መንፈስ ነው፤ በእውነት የሚሰገዱለትም በመንፈስ ሊሰግዱለት ይገባቸዋል” (ዮሐ 4:24) ያለውን በግልጽ ይቃረናል። ኢየሱስም በምድር ላይ በነበረበት ወቅት ሥጋን የለበሰ ሲሆን ሥጋና ደም የሌለው መንፈስ ቅዱስ ብቻ ነው በማለት ያስተምራሉ። ጀሴፍ ስሚዝ “እነዚህ ሦስት የተለያዩ አምላኮች ናቸው” ይላል። ቀደም ሲል እንደገለጸው መጽሐፍ ቅዱስ “ከአንድ በላይ አምላክ አለ” የሚባለውን ሃሳብ ፈጽሞ አይቀበለውም። በሥላሴ እናምናለን ስንል ሞርመኖች እንደሚያምኑትና እንደሚያስተምሩት ሦስት እግዚአብሔር (አምላኮች) አሉ ብለን ሳይሆን አንድ መለኮታዊ ሰዎች (persons) ይኸውም አብ፤ ወልድና መንፈስ ቅዱስ እንዳሉ እንምናለን ማለታችን ነው። በኢሳያስ 43:10 ላይ አንድ አምላክ ብቻ መኖሩን ተመልክተናል። 2ኛ ጴጥሮስ 1:17 ላይ እግዚአብሔር አብ አምላክ መሆኑን ዮሐ. 1:1-4 ላይ ደግሞ እግዚአብሔር ወልድ አምላክ መሆኑን የሐዋርያት ሥራ 5:3-4 ደግሞ መንፈስ ቅዱስ አምላክ መሆኑን እናያለን።

የሞርመን ትምህርት በተለየ እግዚአብሔር አብን በሚመለከት ሀሳብ ላይ በጣም አደናጋሪ ነው። የሞርመን መሪ ቢርግሃም ያንግ የሞርመን ታሪክ በከፊል እንደሚገልጸው በምድር ገነት የነበረው የመጀመሪያው ሰው “አባታችን እግዚአብሔር ነው” ይሉ ነበር። ነገር ግን ከብሪግሃም ያንግ በኋላ መሪ ከነበሩት መካከል ጀሴፍ ፊልዲንግ ስሚዝ የተባለው የሞርመን ነቢይ ከሦስት አምላኮች አንዱ እግዚአብሔር አብ ሲሆን አዳም ግን ከዚያ አነሰ ያለው እግዚአብሔር (አምላክ) ነው በማለት ያስተምር ነበር። በአሁኑ ጊዜ ያሉት ሞርመኖች ግን “አዳም እግዚአብሔር ነው” የሚለውን ትምህርት ይከዳሉ።

3. የሞርመን እየሱስ

ሞርመኖች ኢየሱስን የሚመለከቱት ከእግዚአብሔር አብ ፍጽም የተለየና ምንም ግንኙነት የሌለው አድርገው ነው። የሚጠሩትም “ኤሎሂም”፣ “ሚካኤል” ወይንም “አዳም” ብለው ነው። ፍጹም አምላክ መሆኑን ባያምኑም “ጄሆቫ” ብለውም ይጠሩታል። ኢየሱስ የሉሲፈር የመንፈስ ወንድሙ ነው ይላሉ። ኢየሱስ የተወለደው በመንፈስ ቅዱስ ሳይሆን ማርያም ና እግዚያብሔር ሥጋዊ ግንኙነት ፈጽመው ነው ይላሉ። ነቢያት የነበረው ቢርግሃም ያንግ “ከዛሬ ጀምሮ በደንብ ተረዱ። ኢየሱስ ክርስቶስ የተወለደው በመንፈስ ቅዱስ አይደለም” ሲል አስተማራቸው።

የሞርመን “ኢየሱስ” መጽሐፍ ቅዱስ “ነው” ከሚለው ጋር ይቃረናል። ኢየሱስ ክርስቶስ ልዩ የእግዚአብሔር ልጅ እንጂ የሉሲፈር ወንድም አይደለም። የግሪክን አፈ ታሪክ (mythology) ብንመረምር ይህን የመሰለ ጸያፍና አስነዋሪ ነገር አናገኝም። ይሁን እንጂ 6 ሚሊዮን የሞርመን አማኞች ከላይ ያየውን ዓይነት የረከሰ አፈ ታሪክ አምነው ይቀበላሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኢየሱስ ማንነት ሲገልጽ እንዲህ ይላል፤ “ማርያም መልአኩን እኔ ድንግል ነን፤ ታዲያ ይህ ነገር እንዴት ሊሆን ይችላል አለቸው። መልአኩም እንዲህ ሲል መለሰ፤ መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል፤ የልዑል እግዚአብሔርም ኃይል በአንቺ ላይ ይሆናል፤ ስለዚህ ከአንቺ የሚወለደው ሕጻን ቅዱስ ነው፤ የእግዚአብሔርም ልጁ ይባላል” (ሉቃስ 1:34-35)።

ሞርመኖች ኢየሱስ ከሌላ ሰው የተለየ አይደለም በማለት “ፍጹም አምላክ” መሆኑን አይቀበሉም። ነገር ግን ዘለዓለማዊ ነው፤ የሰው ሁሉ መንፈስም ልክ እንደ ኢየሱስ ዘለዓለማዊ ነው ብለው ያምናሉ። የሞርመን ትምህርት መለኮት (ቲዮሎጂ) “አማልክት መንፈስ የሆኑ ልጆችን ይወልዳሉ፤ እነርሱም ሥጋ እስኪለብሱ መጠበቅ አለባቸው” ይላሉ። በተጨማሪም ኢየሱስ ከአማልክት የተወለደ፤ መንፈስ ብቻ የነበረና አሁን ከአምላክነት ደረጃ ከፍ ያለው ነው፤ ክርስቶስ ከሰው የሚለየው በዕድሜው ብቻ ስለሆነ የምንመለከተው እንደ ታላቅ ወንድማችን ነው ይላሉ።

4. የሞርመን ደህንነት

በሞርመን እምነት ሁለት ዓይነት ደህንነት አለ። በእምነታቸው ማንም ወደ ሲኦል አይወርድም። አጠቃላይ ደህንነት የሚሉት አለ፤ ያም ሁሉም ትንሣኤን የሚያገኝበት ነው። የሞርመን “የተሃድሶ ወንጌል” ሳያውቁ የሚሞቱትን ያጠቃልላል። ሁለተኛው የሞርመን ደህንነት የሞርመንን ወንጌል በሚገባ የተከተሉትን የሚመለከት ነው። ይህንን ደህንነት ለማግኘት ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ስምንት ነገሮችን መፈጸም ይጠይቃል። እነርሱም፤ እምነት፤ ንስሀ መግባት፤ ጥምቀት፤ እጅ መጫን፤ የቤተክርስቲያን አባልነት፤ ሕግጋትን መጠነቅ፤ ጆሴፍ ስሚዝን ከእርሱ በኋላ የሚተኩትን እንደ እግዚአብሔር አፈ ጉባኤና የመጽሐፍ ቅዱስ አገልጋይ አድርጎ መቀበልና ጥሩ ምግባር ናቸው። “የሞርመን ደህንነት” በዘለዓለማዊ ዕድገትና መሻሻል ላይ የተመሠረተ ነው። ሰው በሥጋው ሲሞት ከሦስት ደረጃ ወደ አንደኛው ይሄዳል። የመጀመሪያው “Telestial Glory” ሲሆን ወደዚያም የሚሄድት የማያምኑት ናቸው፤ ሁለተኛው “Terrestrial Glory” ሲሆን ሞርመን ያልሆኑ ሀቀኛ መልካምና ሃይማኖተኛ የሆኑ ሰዎች ብቻ የሚሄድበት ሲሆን ሦስተኛውና የተባለው ደግሞ ታዛዥ ሞርመኖች ብቻ የሚሄዱበትና ሰው ወደ አማልክትነት የሚለወጥበት ሥፍራ ነው። ሞርመኖች ይህን ሀሳብ የወሰዱት “... ሰማያዊ አካል አለ፤ ነገር ግን የሰማያዊው ክብር አንድ አይነት ነው፤ የምድራዊው አካል ክብር ሌላ አይነት፤ የፀሐይ ክብር ሌላ አይነት ነው፤ የጨረቃ ክብር ሌላ አይነት ነው፤ የከዋክብትም ክብር ሌላ አይነት ነው። ምክንያቱም አንድ ኮከብ ከሌላው ኮከብ የተለየ ክብር አለው” (1ቆሮ. 15:40-41) የሚለውን ጥቅስ ለዓላማቸው እንዲመች አጣመው በመተርጎም ነው። በመሠረቱ ከላይ ያነበብነው ጥቅስ በመንግሥተ ሰማይ ያለውን ደረጃ መዘርዘሩ ሳይሆን በሚበሰብሰው ሥጋና ከትንሣኤ በኋላ በምንለብሰው አካል መካከል ያለውን ልዩነት በምሳሌ ሲገልጽ ብቻ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ መሠረቱ እምነትና ጸጋ ብቻ የሆነ፤ ለሰው የተዘጋጀ አንድ አይነት ደህንነት ብቻ እንዳለ ይናገራል። ደህንነታችን ኃጢአታችንን ሁሉ ሊሸፈን በሚችለው የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ በከፈለው መስዋዕት ነው። ደህንነትን ለማግኘት የምናደርገው ነገር ቢኖር በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ብቻ ነው (የሐዋርያት ሥራ 16:30-31)። ለደህንነታችን በክርስቶስ በመስቀል ላይ የፈጸመው ሥራ ነው። ሰዎች አንድ ጊዜ ኢየሱስን ለመዳን ምን ዓይነት በጎ ሥራ መሥራት እንዳለባቸው ሲጠይቁት “የእግዚአብሔር ሥራማ እግዚአብሔር በላከው ማመን ነው” ሲል መለሰላቸው (ዮሐ.6:29)። የዕብራውያንን መልዕክት የጻፈው ሰው ስለ ኢየሱስ ፍጹም አዳኝነት ሲገልጽ “... ሕይወት ሆኖ ስለሚኖር በእርሱ አማካኝነት ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ሁሉ በፍጹም ሊያድናቸው ይችላል” ይላል (ዕብ 7:25)። የእኛ በጎ ተግባር ለደህንነታችን ምንም ዓይነት ድርሻ የለውም (ሮሜ 4:1-8፤ ያዕ 2:14-26)። ጳውሎስ “... እናንተ የዳናችሁት በእምነት አማካይነት በጸጋው ነው፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ በእናንተ ሥራ የተገኘ አይደለም። ማንም ሰው እንዳይመካ ይህ የመዳን ጸጋ የተገኘው ከሥራ አይደለም” ይላል (ኤፌ 2:8-9)።

5. ሞርመኖች ስለ እግዚአብሔር ቃል ያላቸው አቋም

ሞርመኖች መጽሐፍ ቅዱስ መሉ ሥልጣን (Authority) ያለው መሆኑን አያምኑም። ለእምነታችን ለሥነ ምግባር መመሪያ እንዲሆን የተሰጠን ከመጽሐፍ ቅዱስ ሌላ የለም የሚለውን ሀሳብ የማይቀበሉ “የሞርመን ቅዱስ መጽሐፍ” (The Book of Mormon) ከመጽሐፍ ቅዱስ በላይ ነው ብለው የሚያምኑ ናቸው። “የሞርመን ቅዱስ መጽሐፍ” ከ600 ዓመት ከክርስቶስ ልደት በፊት እስከ 428 ዓመት ከክርስቶስ ልደት በኋላ ባለው ጊዜ መካከል በተለያዩ ጥንታዊ ሰዎች የተጻፈ መጽሐፍ ነው ይላሉ። እነዚህም ሰዎች በባቢሎን ሕንፃ ዘመን እስከ መካከለኛው አሜሪካ ድረስ የተበተኑ ጃሬዳይቲስ እየተባሉ የሚጠሩ ጥንታዊ ሰዎች ሲሆኑ እነርሱም የሰህተት ትምህርት በመቀበላቸው የጠፋ ናቸው። በ600 ዓመት ከክርስቶስ ልደት በፊት የባቢሎን ምርኮ ከመድረሱ በፊት እግዚአብሔር ጥቂት አይሁዶችን እንዲሸሹ ተናግሯቸው ነበር። እነዚህ አይሁዶች በሌህና በልጁ በነገረ መሪነት ፓሲፊክ ውቅያኖስን አቋርጠው ደቡብ አሜሪካ ገቡ። እዚያም እርስ በርሳቸው በመጋጨታቸው ለሁለት ተከፍለው ኒዩፋይትስና ላማናይትስ ተብለው የሚጠሩ ሁለት ሕዝቦች ሆኑ። ላማናይትስ የተባሉት የተረገሙ በመሆናቸው ጥቁር ቀለም ያላቸው የቃይል ዝርያዎች ናቸው ብለው ያምናሉ። ኒዩፋይትስ የተባለው ሕዝብ ስለ ክርስቶስ ትንቢት እንደተናገሩና እንዲሁም ከሞት ከተነሳ በኋላ ደቡብ አሜሪካ ድረስ ጎብኝቷቸዋል ይላሉ። በዚያን ወቅትም ለኒዩፋይትስ ቅዱስ ቅሩባን፤ ጥምቀትና ቅድስና እንዲለማመዱ ሲያደርግ በ428 ዓ.ም ከክርስቶስ ልደት በኋላ ከላማናይትስ ጋር በነበራቸው ጦርነት ፈጽሞ ተደመሰሱ። “The Book of Mormon” (የሞርመን መጽሐፍ) የተባለውን ያጠናቀረው ሰው እንደገለጸው በዚያ ጠገርነት ከመደምሰዳቸው በፊት ካህኑ ሞርመንና ልጁ ሞርሪ ራዕይ የተጻፈበትን የወርቅ ዝርግ ሣህን ወስደው ቀበሩት። ከአንድ ሺ አራት መቶ ዓመት በኋላ የሞርመን መሥራችና ነቢይ የነበረው ጆሴፍ ስሚዝ በራዕይ ተገልጦለት ከተደበቀበት ቆፍሮ አወጣው፤ ያም የሞርመን መጽሐፍ (The Book of Mormon) የተባለው ነው ብለው ያምናሉ።

የሞርመኖች ቅዱስ መጽሐፍ ብዙ አወዛጋቢ ነገሮች ያሉት ነው። ይኸውም፡-

1ኛ. ጆሴፍ ስሚዝ ራዕይ ተገልጾለት ከተደበቀበት ተገኘ የተባለውን የወርቅ ዝርግ ሳህን በዓይኖቿን

አይተናል የሚሉ ሰዎች አለመኖራቸው ነው።

2ኛ. የሞርመኑ ቅዱስ መጽሐፍ ከ428 ዓ.ም.ጀምሮ የተቀበረ ነበር ይባል እንጂ (እ.ኤ.አ) በ 1611 ዓ.ም ከታተመው ኪንግ ጄምስ መጽሐፍ ቅዱስ ከ25 ሺ ቃላት በላይ የተወሰደ ነው።

3ኛ. መጽሐፍ ከታተመበት ከ1830 ዓ.ም. ጀምሮ ከሁለት ሺ እርማት በላይ ተደርጎበታል።

እነዚህ ሁሉ ለውጦች የመጽሐፉን አቋም በብዙ ለውጠውታል። የብዙዎችን ጥያቄ ጆሴፍ ስሚዝ በወርቅ ዝርግ ሳህን የተጻፈውን ትዕዛዝ መገለጥን ከእግዚአብሔር ተቀብሎ የተረጎመው ከሆነ ይህ ሁሉ ስህተት እንዴት ሊሆን ቻለ የሚል ነው።

ሞርመኖች ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ያለቸው አስተያየት ብዙ የትርጉም ስህተት ስላለበት መጽሐፍ ቅዱስ ትክክለኛነቱ አስተማማኝ አይደለም የሚል ነው። የኪንግ ጄምስ ትርጓሜን ይቀበሉ እንጂ ልክነቱ የሚረጋገጠው የሞርመንን መጽሐፍ የማይቃረን እስከሆነ ድረስ ብቻ ነው በማለት የሞርመንን እምነት የሚነካ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል በትክክል ያልተተረጎመ ነው ይላሉ።

6. ሞርመኖች ስለ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት ያላቸው አቋም

ሞርመኖች በክርስቶስ ዳግመኛ ምጽአት ጊዜ አይሁዶች በፓልስታይን ከተሰበሰቡና እንዲሁም በተአምር ሞርመኖች ከአሜሪካ ስቴት አንደኛው በሆነው በሚዙሪ ስቴት ከተሰበሰቡ በኋላ እግዚአብሔር ከጥንቷና ከአሁኗ ኢየሩሳሌም በቀር በዓለም ሁሉ ፍርድን ያፈሳል ይላሉ። ሞርመኖች እንግሎ እሥራኤል ከሚባሉት መናፍቃውያን ጋር በአንድ ነገር ይመሳሰላሉ፤ ይኸውም የጠፉት አሥሩ የእሥራኤል ነገዶች ተመልሰው ይታደሳሉ ማለታቸው ነው። የሚለያዩበት ነገር ቢኖር እንግሎ እስራኤል የሚባሉት “የጠፉት አሥሩ የእስራኤል ነገዶች እንግሊዞች ናቸው” ሲሉ ሞርመኖች ግን ከሰሜን ዋልታ ወጥተው ወደ ጽዮን እንዲገቡ የተፈቀደላቸው ናቸው ይላሉ። ጽዮን የሚሉት ሚዙሪ ስቴትን ነው። በዚያም ቤተክርስቲያኒቷ ያጠራቀመችውን ሀብት የሞርመን ቅዱሳን በመካፈል ይገለገሉበታል ይላሉ። ሞርመኖች ይህ የሰሜን ዋልታ የተባለውን አገር ለማግኘት ብዙ ሚሊዮን ብር ወጪ ያደረጉበት ብቻ ሳይሆን ብዙዎችም ሕይወታቸውን አጥተውበታል።

ሞርመኖች በአካል ሰዎች ሁሉ ከሞት ይነሱና ከተዘጋጀላቸው ከሦስት ዓይነት ሥፍራዎች ወደ አንደኛው ይገባሉ። ወደ ዝቅተኛው ሥፍራ የሚሄዱት ወንጌልን የናቁ አህዛቦች ሲሆኑ የመጨረሻውን ትንሣኤ እስከሚያገኙ ድረስ በዚያ እየተሰቃዩ ይቆያሉ። ሁለተኛው ሥፍራ ደግሞ ሞርመን ሆነው የሞርመንን መልዕክት ያልተቀበሉና እንደሚጠበቃቸው ያልኖሩ እንዲሁም ሌላ የክርስትና እምነት ያላቸው አማኞች የሚሄዱበት ሁለተኛ ደረጃ ያለው ሥፍራ ነው። ሦስተኛው ደግሞ ከፍተኛ ደረጃ ያለው ሲሆን ያም ወደ አምላክነት የተለወጠ ሰው ግዛቱን የሚመሠርትበት ነው። አንድ ሰው እዚህ ሥፍራ ለመግባት በምድር ላለ በሞርመን ቤተመቅደስ ውስጥ በሰማያዊ ጋብቻ ማህተም የታተመ መሆን አለበት። እዚህ ደረጃ የደረሰው ሰው መለኮታዊነት የሚለወጠው ቀስ በቀስ ነው ይላሉ። ወደ አምላክነት የተለወጠው ሰው እርሱና ቤተሰቡ አንድ የተለየ ፕላኔት ይዘው ማስተዳደርና መግዛት ይጀምራል ብለው ያምናሉ።

አጠቃላይ ግምገማ

1. ከላይ እንደተመለከትነው የሞርመኖች የሥነ መለኮት አቋም ከክርስትና እምነት እጅግ በጣም የራቀ ነው። ነቢያቸው ጆሴፍ ስሚዝ በመጀመሪያ “የአንድ አምላክ” (monotheistic) አቋም የነበረው ሲሆን ቀስ በቀስ ግን “እግዚአብሔር ከዚህ በፊት እንደ እኛው ሰው የነበረ ነው” የሚል የእምነት አቋም ያዘ። ያ ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር እንደ ሰው ሥጋና ደም አለው ብሎ ያምንና ያስተምር ነበር።
2. የሞርመን መሪዎች አስተማሪዎች “ሰዎች ወደ አምላክነት (እግዚአብሔር) የመለወጥ ችሎታ አላቸው” ብለው ያስተምራሉ። የሥነ መለኮት ሊቆቻቸው ከአዕምሮአቸው በላይ የሆነባቸውን ሁሉ መጽሐፍ ቅዱስን አጣመው በመተርጎም ሀሳባቸውን እንዲደግፍ ያደርጋሉ። ሞርመኖች በተለያዩ አማልክት የሚገዙ (የሚተዳደሩ) ብዙ ዓለሞች እንዳሉ ያስተምራሉ።
3. ሞርመኖች የኢየሱስን ፍጽም አምላክነት አይቀበሉም፤ ልክ እንደኛው ሰው ነው ይላሉ። ዘለዓለማዊ የሚሆነው ልክ እንደ ሰው መንፈሱ ብቻ ነው ብለው ያስተምራሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ በማርያም ማህፀን የተጻነሰ ሳይሆን እግዚአብሔር ከማርያም ጋር የሥጋ ግንኙነት በመፍጠር ነው ይላሉ። ኢየሱስም ከሁለት ሚስቶቹ፣ ይኸውም ከማርያም ከማርያም የወለዱት ልጆች ነበሩት ይላሉ። በሞርመን እምነትና አስተሳሰብ ኢየሱስ ልጆች ባይኖሩት ኖሮ ወደ አምላክነት ባልተለወጠም ነበር ይላሉ።
4. ሞርመኖች የክርስቶስ ሞት ያለፈውን ኃጢአታችንን እንጂ የአሁኑንና የወደፊቱን አያጠፋም ይላሉ። ስለዚህ ሰው በጥሩ ተግባር ደህንነቱን ማግኘት ይኖርበታል። “ በእምነት እንጸድቃለን” የሚለውን ሀሳብ ሞርመኖች አይቀበሉትም።
5. “ደህንነት” ለሞርመኖች ሰው ወደ መለኮታዊነት ሲለወጥ ነው። ሰው ራሱ አምላክ ሲሆን ብዙዎች መፍጠር ዓለምን ይሞላል። በዚህ ዓይነት ዓለም ለዘለዓለም ይቆያል ይላሉ።
6. ሞርመኖች ሰው ከአዳም የወረሰው ኃጢአታዊ ተፈጥሮ የለበትም፤ እንዲሁም የሰው የመጀመሪያው አወዳደቅ አስፈላጊና መልካም ነው ይላሉ። ሕፃናት ሲወለዱ በውስጣቸው ምንም ዓይነት ኃጢአት የመሥራት ዝንባሌ በውስጣቸው ሳይኖር ነው። ይሁን እንጂ ሲያድጉ ለኃጢአታቸው ተጠያቂዎች ይሆናሉ ይላሉ።
7. ሞርመኖች በአንድ ጊዜ ከአንድ ሚስት (ባል) በላይ ማግባት ይፈቅዳሉ። በአሜሪካ መንግሥት ይህንን ልምምዳቸውን እንዲተው ብዙ ግፊት ስለደረሰባቸው (እ.ኤ.አ) በ1890 ዓ.ም ልምምዳቸውን ቢተውትም ሰማያዊ ጋብቻ በሚለው ሀሳብ ተከተውታል። በሞርመን እምነት ለዘለዓለም ጋብቻው የጻፈ እንዲሆን በሞርመን “ሰው ሴተ መቅደስ” ውስጥ የታሠረ መሆን አለበት። በሞርመን ቤተ መቅደስ

ውስጥ ልዩ ሥነ ሥርዓት በመፈጸም አንድ ወንድ ከሞት በኋላ ለሚኖረው ሕይወቱ ሚስቶች እንዲሆኑት ብዙ ሴቶችን አስቀድሞ ማጽናት ይችላል። ሴቶችም በዚህ ዓይነት ሰማያዊ ጋብቻ ካልሆነ በቀር ወደ ከፍተኛ የክብር ደረጃ ማለፍ ስለማይችሉ ለእነርሱም ጥሩ ዕድል ነው።

8. በሞርመንን እምነት የውሃ ጥምቀት ለደህንነት አስፈላጊ በመሆኑ የሞተ ሬሳን በውሃ ማጥመቅና እጅ መጫን የተለመደ ሥርዓታቸው ነው። ደህንነታቸውን ለማረጋገጥ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች ከሞቱ በኋላ በውሃ ተጠምቀዋል። በሞርመን እምነት ሁሉም ትንሣኤን ያገኛሉ፤ በሞርመን ቤተክርስቲያን ሥርዓተ ጋብቻ የፈጸሙ ብቻ በሚቀጥለው ዓለም ማለት ከሞቱ በኋላ ሚስቶቻቸውን ማግኘት ስለሚችሉ አዲስ ጋብቻ አይኖርም ብለው ያምናሉ።
9. ሞርመኖች ከመጽሐፍ ቅዱስ ይልቅ ጆሴፍ ስሚዝ ለጻፈው መጽሐፍ ከፍተኛ ሥፍራ ይሰጡታል። የሞርመንን ሀሳብ (ትምህርት) የማይደግፈውን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ሁሉ “በስህተት የተተረጎመ ነው” ይሉታል።
10. እምነት ሞርመኖች ሁሉም ይድናል እንጂ በሲኦል ለዘለዓለም ስቃይ አለ ብለው አያምኑም።